

„Корисни идиот“ означава сарадника неког тоталитарног покрета, који не дели сасвим његову идеологију, али је корисно средство у политичкој пропаганди, а посебно у нападима на политичке непријатеље. „Корисни идиоти“ су, за стаљинисте, били поједини западни интелектуалци који нису имали стаљинистички тоталитарни етос, али су подржавали совјетску критику капиталистичких земаља и нападе на тамошње либерале и социјалдемократе (као на „фашисте“)

Сличну функцију данас у Другој Србији изгледа да игра Светислав Басара. По саморазумевању хришћанин, монархиста, антикомуниста и десничар, он је данас један је од најомиљенијих аутора оних који по Србији шире борбени атеизам, „просветитељски“ радикализам и носталгију за југокомунизмом као претечом евроутопије. Басара је, заправо, Другој Србији драгоцен као „десни“ критичар српског национализма, неко ко „српске националисте“ напада са идеолошке позиције поштовања за монархију, Бога и византијску традицију. Још важније, Басара често прича оно што Друга Србија мисли, али се, барем у штампаним медијима, уздржава да изговори. Као књижевник вешт са речима, као карактер без много кочница или скрупула, Басара увесељава Другу Србију богатим речником увреда не само на рачун живих „српских националиста“, већ и на рачун најистакнутијих личности из српске политичке и културне историје. Тиме Басара активно учествује не само у деструкцији националног самопоштовања (на коме Друга Србија тако предано ради), већ и на стварању некаквог новог националног идентитета.

Басара као „другосрбијанац“

Убрзо пошто се, 2005. године, вратио са Кипра, Басара се свом силином бацио у напад на „српске националисте“, пре свих на Коштуницу и Ћосића. Како се може видети из његове књиге *Фундаментализам дебилитета* („Службени гласник“, Београд 2009; у даљем тексту ФД) - збирке чланака објављених између 2006. и 2008. – Басара је Коштуницу без реалних основа оптуживао да је „кренуо у реализацију поступног државног удара и у суспензију уставног и правног поретка“ (ФД, 137), да је увео „неку врсту `меке` диктатуре“ (ФД, 114) и „меке тираније“ (ФД, 126), да око себе ствара „опскурни псеудорелигиозни култ“ (ФД, 19; 80-81), па чак и да „намерава да Србију врати натраг у тоталитаризам“ (ФД, 126). „Коштуница нема никакву идеологију, никакав план и никакву идеју осим опстанка на власти уз помоћ бескрајног низа марифетлука“, тврдио је Басара (ФД, 17), и, као и Друга Србија, оцењивао да је Коштуница „највећа препрека дефинитивној европеизацији Србије“ (ФД, 97).

[\[1\]](#)

Ове свакако претеране оптужбе Басара је зачињавао простачким увредама (које, изгледа, увек причињавају нарочиту радост Другој Србији). Тако је Коштуницу звао: „маргинални полуинтелигент“ (ФД, 81), „Лажни Месија из Белановице“ (ФД, 190) „болесно амбициозно Мртво пувало“ (ФД, 192) и слично. Исту методу „критике“, која је почивала на комбиновању бесмислених оптужби са вулгарним инвективама, Басара је примењивао и на Добрицу Ћосића. Ћосић је, наводно, „измећарио Титу и жарио и палио као уметнички гаулајтер Србије“ (ФД, 24), тако што је „постављао своје клонове на стратешки важна места по факултетима, редакцијама, уредничким местима“. Баш као и Латинка Перовић, и Басара иза сваког „националистичког“ потеза власти у Србији, у последњих педесет година, види Добрицу Ћосића. Наводно, у Титово доба, Ћосић је био вођа „трибалног клана који је држао кључеве свих врата“ (ФД, 28) и „вршио деценијску негативну селекцију“ (ФД, 27), а у Коштуничино време, Ћосићеве „небулозе и халуцинације“ постале су „интегрални део `државне` политике“, а он је „неометано и неовлашћено постављао своје људе на кључна места у државном и информативном систему“ (ФД, 162) Ћосић је, по Басари, у Коштуничино време чак „указом постављао чланове фамозне РРА“! (ФД, 150).

Уз стално грђење Коштунице и Ћосића, Басара је стекао наклоност другосрбијанских кругова и тако што је у својим текстовима непрестано наговарао Србе да се помире са сецесијом Косова и окрену борби за ЕУ. Басара је критиковао српске националисте што, као „земљорадници у души“ (ФД, 163), не схватају модерни свет и „драматичну промену у геополитици, где су територије од секундарног или чак терцијалног значаја“ (ФД, 163). Пошто територије више нису важне, Срби треба да се што пре помире са „неминовношћу губитка Косова“ (ФД, 144; 147), како не би „косовска митоманија прогутала целокупну српску стварност“ (ФД, 92). „Мора се рећи истина“, подучава нас Басара. „А она, упрошћено, гласи: `Косово ће бити независно; ми смо урнисана и осиромашена држава и ништа ту не можемо учинити, осим да ту независност не признамо“ (ФД, 182).

Ипак, излаз постоји. Србија само треба „имати стрпљења да сачека десетак година после којих ће сви Срби, били они на Косову или у Шведској, бити унутар једне једине политичке заједнице“ (ФД, 144; слично 179). Реч је, наравно, о „интеграцији Србије у реални политички и економски систем ЕУ“ (ФД, 126) који ће нам свима донети добро и решити наше проблеме, па и муку са отргнућем Косова. Против тог универзалног решења буне се само корумпирани политичари и „национска интелигенција“ (ФД, 46). „Европска унија је“, умирује нас Басара, „устројена тако да не угрожава суверенитет ове или оне нације, већ само спутава узурпацију суверенитета од стране политичких класа и ограничава незајажљивост економских елита“ (ФД, 144). И тако, уместо да размишљамо о Косову и неправди, треба само да се препустимо вођству бриселских бирократа и њихових овдашњих идеолошких пропагандиста, па ћемо се сви убрзо наћи у митској Дембелији и у хиљадугодишњем блаженству.

Басару је Друга Србија, међутим, највише волела зато што је потврђивао један од њених најважнијих негативних стереотипа – онај о примитивизму српских патриота („национаца“, како их он зове; ФД, 35, 42). Басара је ишао тако далеко да је последња два века српске историје видео само као дефиле националистичких простака. Тако су за Басару, који воли да се гради носиоцем европско-византијско-племићког духа, Први и Други српски устанак били само побуна примитивних сеоских старешина, „државни удар у једном од вилајета империје у расулу, а не промена система владавине и оријенталног културног модела. (...) Пљачка турске имовине биће један од пресудних мотива и главних послова `револуционара`“ (ФД, 8-9; исто ФД, 66-7). Милош и Карађорђе су, за Басару, били не само „оријенталци, са свим особинама оријенталаца“, већ и „класични зликовци“ (ФД, 67) који су „постали родоначелницима генерација зликоваца, лопужа и хохштаплера“ (ФД, 68).

Док је политичка револуција Карађорђа и Милоша била побуна српских примитиваца, културна револуција Вука Караџића била је само „простачка револуција, која је одбацила аутентичну елиту и на њено место инаугурисала осредњост, вулгарност и ксенофобију“ (ФД, 35). Тај „родоначелник владајућих дрипаца“ (ФД, 125), тај „највећи разоритељ традиције“ (ФД, 100), тај „троноги“ (ФД, 45) „хохштаплер“ (ФД, 67), крив је зато што је у средиште културе поставио „слепачке нарицаљке Филипа Вишњића и Тешана Подруговића“ (ФД, 186), а „језик простака и простачке умотворине (...) прогласио идеалом коме треба тежити“ (ФД, 70). Вук је такође крив што се „национална култура Срба стала уобличавати на презиру према високој култури, елитизму и духовности“ (ФД, 33), па је и данас, између осталог захваљујући и Вуку, у Србији на делу „унутрашња најезда масе“ која „окупира национални, културни и политички простор“ (ФД, 44).

Овај скоројевићки презир према народу – тако драг другосрбијанским снобовима – код Басаре је рационализован идејом да су, заправо, Карађорђе, Милош, Вук и остали српски народњаци само „израз оријенталног менталитета стеченог под Турцима“ (ФД, 34). Басара не само да за нашу главну бољку проглашава „оријентализам“, већ он последњих двеста година српске историје види као непрестани рат овдашњих моћних и злих „азијата“ против финих али малобројних „европејаца“. Србија се, по Басари, „већ два столећа колеба између азијског и европског цивилизацијског круга“ (ФД, 21), а једина наша нада је „да ће европска Србија после дуге рововске битке потиснути азијатску Србију“ (ФД, 193) [\[2\]](#) .

По Басари, сво зло у српској историји долази од „азијата“. Атентат на Ћинђића је, рецимо, био „државни удар азијата“ (ФД, 67), после кога је дошло до формирања Коштуничине владе као „апсурдне коалиције азијата свих боја“ (ФД, 94). Комунизам је,

такође, био само једна од тачака азијатског пута Србије, када је дошло до „стварања посебне подврсте људског рода, генетских мутаната (чак и физички налик једне на друге), који су систем вредности западне хришћанске цивилизације – без којег нема ни права, ни државе, ни политике – систематски девастирали“ (ФД, 55). И данас је у Србији дошло до „поларизације на блок азијатских и на блок европских снага“ (ФД, 42). Наспрам „евроцентричног дела Србије“ (ФД, 44), којег чини „реформски и демократски блок“ (ФД, 174) предвођен „Борисом Тадићем и Демократском странком“ (ФД, 174) стоји „махала азијатске чаршије“ (ФД, 44), „овдашњи нови Азијати“ (ФД, 21), „азијатска улема, предвођена Добрицом Ћосићем“ (ФД, 22) и, наравно, главни азијатски „сатрап“ – Коштуница.

И код Друге Србије, са њеном причом о „европским вредностима“, постоји један имплицитни антиоријентализам, једна евро-снобовштина, један слабо прикривени култур-расизам. Код Басаре се, међутим, све имплицитно претвара у експлицитно, па тако прикривени другосрбијански расизам код њега добија форму антиазијског крсташког рата, чак антиазијског културног нацизма. Пошто „у Србији никад није дошло до промене система источњачке деспотије“ (ФД, 161: у изворнику цела ова реченица је истакнута курзивом), „за Србију је, као рецимо, за Авганистан или Ирак, много боље да има једног диктатора и само једну странку“ (ФД, 11). Оријентална Србија «до демократије може доћи контролисаним диктатуром» (ФД, 16), која би изгледала тако «да се прогласи суспензија рада политичких партија на период од четири године које би биле искоришћене за демонтажу парализованог и корумпираног система» (ФД, 16). Док траје диктатура, «послове развоја економије, пројектовања институција, реформе војске и полиције, израде устава, писање стварне историје засноване на чињеницама, реформе школства и универзитета... воде експертске групе» (ФД, 16), објашњава нам Басара.

Петог октобра је, по Басари, требало „забранити СПС и СРС, распустити све институције, почев од тадашње Удбе закључно са САНУ“ (ФД, 15). Зато би, међутим, у евро-диктатури, коју Басара предлаже, требало избећи ту грешку и „револуционисати“ буквално све. „Уколико хоћемо да преживимо“, каже Басара, „овде се мора променити све: устав, застава, химна, правопис, личне карте, регистарске таблице... Дословно све“ (ФД, 76). Басара сматра да је чак и српска тробојка настала као резултат оријенталног „импровизаторског“, „површног“, „фалсификаторског духа“ (ФД, 123; 167) [\[3\]](#) и да је треба променити. Уместо традиционалног црвено-плаво-белог барјака, Басара захтева да српска застава буде слична онима које имају скандинавске протестантске земље – крст на једнобојном пољу, с тим што би овде крст био жут, а поље црвено (ФД, 167).

Ове бизарне идеје о евро-диктатури и евро-револуцији одозго – током које би наша ЕУ-авангарда од једног народа направила други, од Срба-азијата Србе-европљане, од примитивних Турака напредне Швеђане, те, дакле, идеје су веома честе у Другој Србији.

Оно што Басара, међутим, овим идејама додаје – осим чудачких замисли о промени правописа и заставе – јесте једно дубље неповерење према демократији и отворено заступање насилног елитизма. Док наши „грађанисти“ декларативно не воле демократију само у „националистичким“ народима (какви су још увек Срби), Басара је отворени антидемократа.

„Опште право гласа је“, пише он у књизи са философско-теоријским амбицијама *Дрво историје*

(„Службени гласник“, Београд 2008; у даљем тексту ДИ), „један од најрегресивнијих псеудомитова (...). Давање права одлучивања свакоме, ставља најумније и најспособније у положај талаца аморфне масе назване народ. Елита, у смислу у којем је дефинише Ј. Евола, више није стању да предводи“ (ДИ, 91). Зато, захтева Басара, „право гласа би требало да имају само независне личности; они који испуњавају извесну квоту пореза или личности од великог научног или уметничког угледа“ (ДИ, 92). Због тога би се то право, по Басари, морало одузети свим „непродуктивним и паразитским слојевима“ у које наш аутор, између осталих, убраја и „пензионере“, иза којих одмах додаје и „особе лечене од психоза и неуроза, као и оне са криминалним досијеом“ (ДИ, 92).

Код Басаре, уопште, амбиција да све промени, да, као припадник елите и духовног племства, свима влада, комбинована је са израженим осећајем ускраћености за оно што му припада, због чега он страсно мрзи све који му не дају „оно што је његово“. Могло би се рећи да га је то што на време није добио НИН-ову награду својевремено учинило мрзитељем НИН-а. То што је његово амбасадоровање на Кипру завршено без одговарајућег продужетка на неком другом месту, вероватно га је највише и учинило мрзитељем Коштунице. То што није одмах ушао у САНУ, учинило га је мрзитељем Академије. (И Борис Тадић би требало да му нађе неко амбасадорско или министарско место, како се и сам ускоро не би нашао на Басариној листи за „пет минута мржње“).

Али, резултат незадовољене амбиције и сталног осећаја за ускраћеност је политички радикализам и авантуризам, чежња да се обори поредак и коначно узме „оно што му припада“. То је револуционарност једног Катилине (Catilina), припадника вишег слоја чија неутажива лична амбиција није задовољена са довољно моћи и новца, па жели да уз помоћ руље или спољног непријатеља, сруши републику и успостави неограничену личну власт. На том путу ка моћи и новцу не бирају се савезници, па је тако и могуће да један десничар, попут Басаре, залута у псеудолевичарски свет „људских права“, феминизма, „ГЛБТ инклузије“, богоборства и клирофобије...

Та противуречност између Басариног политичког (и финансијског) избора и његовог

дубинског „вјерују“ јесте нешто што највише пада у очи сваком читаоцу Басариног дела и додатно објашњава онај „вишак мржње“ коју Басара испољава према духовном свету из кога је поникао и коме природно припада. Наиме, Басара и сам, као хришћанин и конзервативац, мора видети у каквом се друштву тренутно налази и њему је, јамачно, мучна сва та идеолошка представа са „дечјим правима“, ГЛБТ поносом, феминистичком „позитивном дискриминацијом“, као и са агресивном дехристијанизацијом Европе и изградњом бриселске Вавилонске куле. Али, баш зато што, суштински, дубоко презире своје тренутно друштво, он агресију коју то друштво у њему изазива усмерава на духовну средину из које је израстао и којој припада, али која не може довољно да задовољи његове потребе. Стога он вероватно најстрасније мрзи управо оне којима је у духовном погледу најближи, и та мржња је тим већа што више и сам увиђа да су људи које мрзи већма у праву.

Басара као „универзални хришћанин“

Басара, будући да је десничар, не само да исповеда многе ставове који су у несагласности да другосрбијанском идеологијом, већ се Басара и наши грађанисти у неколико важних питања суштински разликују.

Док је Друга Србија највећма антирелигиозна (или чак паганска), Басара је отворени хришћанин. Он верује „да је на овом свету једном живео Бог, да је био у нашем облику, да је распет, умро на крсту и васкрсао“ (ДИ, 16). Он верује у Провиђење (ФД, 162; ДИ, 71; 130), Сатану (ДИ, 17; 130), Адама и Еву (ДИ, 79), пад (ДИ, 18), антихриста (ДИ, 127), Апокалипсу (ДИ, 142), бесмртност душе (49), дакле све оно чему нас Свето писмо учи. Он каже да је најбоље све оно што пише у Библији схватати дословно (ДИ, 74; 79), као што верује и у магијске моћи клира: „Тврдња да молитве монаха држе овај свет на окупу није претеривање“, вели Басара. „(...)Пустињачке молитве заиста су нека врста `проводника` којима Божанске енергије продиру у свет историје и одржавају га на окупу“ (ДИ, 89).

Истина, његово хришћанство није баш сасвим православног типа. Басара се можда може назвати „универзалним хришћанином“, који оштро одбацује балкански етнофилетизам (он критикује „потискивања универзалних Христових заповести у корист релативизма националних интереса“; ФД, 14) и самостално, са протестантским самопоуздањем, тумачи Јеванђеље. Суштински ближи протестантизму (у неким аспектима „поноворођенима“, а у неким мормонима) него православу, Басара храбро исповеда чак и најрадикалније хришћанске поставке – које сигурно да нису најмилије његовим садашњим другосрбијанским пријатељима.

Тако Басара, у складу са својом прокламацијом да Свето писмо треба узимати дословно, заступа отворени креационизам. Басара чак иде тако далеко да оптужује еволуционисте за кривотворење. „Наука фалсификује параметре на основу којих се одређује старост предмета из палеоисторије“, тврди Басара, „конструира налазе разних кроманјонаца и пекиншких људи како би подупрла сумануту доктрину еволуције“ (ДИ, 76). „Једини паметан потез који је Влада (Коштуничина - А. С) успела да уради“, објашњава на другом месту Басара, „јесте увођење креационистичке теорије о настанку света у школски програм, који убрзо, под притиском евролевичара (писање је изворно – А. С), бива поништен“ (ФД, 82). Као што се види, Басарина приврженост креационизму је толика да се он чак не либи да – што је једино место у целокупном његовом опусу – у томе похвали и Коштуничину владу, односно његову, од стране другосрбијанаца најнападанију министарку, Љиљану Чолић.

Басара дословно преузима и библијску концепцију духовног сукоба Вавилонa, земља греха и пада, и Израилља, земље врлине и вере. Истина, Басара не каже ко би данас чинио духовни Израилљ, али је врло јасан која земља представља Вавилон. „Последњи Вавилон јесте Америка“ (ДИ, 27), тврди Басара, „то је главно место „површности, безосећајности, идолатрије новца, фискализације времена (Time is Money), сумануте потрошње и разобручености сваке врсте“ (ДИ, 83-4). На друштвеном плану, „Америка приводи крају процес глобалне окупације света изведене advertisingom, softwareom, наметањем онога што се назива American Way of Life. На сцену ступа High-tech тоталитаризам, тоталитаризам ниског интензитета, али високе ефикасности“ (ДИ, 55).

Басара чак верује да је „пропаст и распадање Америке ствар релативно скоре будућности“ (ДИ, 186). „Акције које Америка спроводи по свету, симулирани ратови које изазива, нису ништа друго до одлагање сопственог распада“ (ДИ, 218), објашњава нам Басара. Читалац се једноставно мора запитати – ако је већ Америка Вавилон и ако је већ њена пропаст тако близу, зашто је онда један хришћанин, неко ко верује у антихриста, Апокалипсу и Спаситеља, постао верни сарадник организација које су на директном платном списку „Вавилонa“ и зашто један хришћанин, очигледно свестан шта ради, безрезервно служи оној жени што је зајახала „Звијер“ а на чијем челу лепо пише: „Вавилон велики, мати курвама и мрзостима земаљскимa“ (Откр. Јов. XVII, 3; 5)? Можда зато да би од „Вавилонa“ извукао што више новаца, како би тако „Вавилон“ што пре осиромашео и пропао? Или можда зато да би „курва вавилонска“ што пре и пред целим светом показала своју блудничку природу? [\[4\]](#)

Басара у је свом десничарењу, као и у свим другим питањима, радикалан и спреман да иде даље чак и од најрадикалнијих десничара присутних у нашој јавности. Он не само да

напада материјализам (ДИ, 73) и десакрализацију модерног света (ДИ, 238), већ отворено одбацује и рационализам [5], логику (ДИ, 56), ренесансу и хуманизам (ДИ, 58-9; 243-4), просветитељство (ДИ, 114), перспективно сликарство (ДИ, 71), науку и технологију [6]. Басара у својој радикалности иде тако далеко да критикује чак и хелиоцентризам. „Псеудонаучно измештање Земље из средишта васионе“, вели он, представља „инаугурацију самовоље и нереда“ и „погодује успону провинцијалности, партикуларизације и десакрализације“ (ДИ, 238).

Такође, када пише о рок музици, Басара каже исто што мисле и многи, у нашој јавности маргинализовани, верски фундаменталисти: „Негде од средине седамдесетих година, рок (најпре вид побуне против социјалне инерције) постаје криптоидеологија западних плутократија (...). Са плоча рок и панк бендова чују се отворене сатанистичке и деструктивне поруке, управо онакве какве одговарају интересима креатора Новог светског поретка“ (ДИ, 218-9). Исто, сигурно на ужас другосрбијанаца и њихове снобовске „урбаности“ (а сасвим у складу са десним мишљењем), Басара са презиром говори о граду и „урбанитету“. Град је „симбол човекове жеље за самосталним животом, за животом без Бога“ (ДИ, 46), „град дехуманизује човека. Најпре тако што га одваја од Бога, потом што га удаљава и од природе“ (ДИ, 85). „Град је легло порока и тескобе који као једину алтернативу нуде утапање у разврат и узајамну обману“ (ДИ, 29) [7]. Уз град, Басара одбацује и неке од најважнијих технолошких симбола модерне цивилизације. Тако је за њега аутомобил „корак даље у изоловању појединца од заједнице и природног окружења. (...) Прекорачење брзине хода или коњског галопи представља hýbris“ (ДИ, 87). Још горе ствар стоји с путовањем авионом. „Прећи 3.000 километара за три сата“, пише Басара, „је терористички акт уперен на саму суштину природних закона“ (ДИ, 198).

Уз ова бизарна – или бар лицемерна – схватања о граду, авиону или аутомобилу (јер се таквих ставова можете доследно држати једино ако сами живите ван града и путујете до њега запрегом – што сумњам да Басара чини), наш писац има и неке сасвим сувисле ставове које ће многи поздравити (мада свакако најмање они из Друге Србије). Тако Басара критикује наше упорно „каскање за (безумним) узорима Запада“ (ДИ, 51), речима које би потписао и Св. Николај Жички: „Вазда провинцијално (и несрећно) заљубљени у Европу, загледи у њен лажни сјај, некритички смо прихватили готово све што је долазило северно од Дунава. Не само у новије време“ (ДИ, 60). Што је најлепше, Басара који је у својим дневним колумнама у Данасу један од најгласнијих подржавалаца војвођанских аутомаша [8], начелно уопште нема добро мишљење о аутономији. Напротив, за њега аутономија представља „коначну вавилонизацију, повратак идолопоклонству и трибализму“, то је процес „осамостаљења мноштва псеудодржавица“ као део „процеса распадања света“ (ДИ, 88). [9]

Опет се читалац мора запитати – па зашто онда Басара толико воли друштво

идолопоклоника „града“, „аутономије“, „брзине“, „рок музике“, зашто је и он, који за себе каже да је хришћанин, у тој гомили која бестидно и ругајући се игра пред највећим хришћанским светињама, да би се одмах затим ничице бацила пред ноге „курви вавилонској“? Да није, можда, наш добри хришћанин, у тој гомили зато да би све те заблуделе и несрећне душе хришћански просветлио и продуховио, како би онда, сви заједно, на челу са Петром Луковићем, на коленима допузали до Саборне цркве и масовно се покајали? Баш пожртвовано.

И Басарина критика феминизма, такође, годи ушима сваком десничару. „Феминизам је последњи стадијум Ортегаигасетијанске побуне европског олоша“, оштар је, као и увек, Басара (ФД, 53), то је један „тоталитарни пројекат“ зато што „самоуверено узима за право да из атара свог серкла води послове, ни мање ни више, него целокупног женског рода“ (ФД, 53). Отуда Басара са презиром помиње *Жене у црном* (ФД, 52), као и феминистичке активисткиње које „глуваре светом сакупљајући отпатке са дна европске мисли“ (ФД, 54). Сличну органску одбојност једног десничара, Басара показује и према ГЛБТ борцима. Поводом најаве геј-параде у Београду, Басара није могао да се уздржи а да не каже да он „лично мисли да парадирање сексуалном оријентацијом било које врсте указује на лош укус и извесну вредносну дезоријентацију“

[\[10\]](#)

. Зато се, ваљда, Басара толико и дружи са главним промотерима феминизма и ГЛБТ покрета код нас, да би их одвратио од „скупљања отпадака са дна европске мисли“ и увео у истинске мисаоне дубине десне и хришћанске Европе. Право мисионарење.

Истина, Басара је лукави мисионар, па као средство придобијања заблуделих душица користи њихово дивљење за окултно и Кабалу (које су за све наше „урбане“ паланчане појам „духовности“; а и тако „фенси“, јер се „тима бави Мадона“). Наступајући као неко ко је упућен у тајне Кабале (ДИ, 184-5), Басара активно просветљава наше другосрбијанце тако што им из угла окултног тумачи неке од најважнијих политичких покрета. Тако, објашњава Басара, не само да је нацизам „у основи имао конзистентну идеологију засновану на окултизму“ (ФД, 159), већ и на комунистички покрет треба гледати као на једну од окултних секти. „За амблем покрета насталог на `теоријским` поставкама марксизма“, објашњава Басара, „преузет је пентаграм, симбол космичког нереда. Није ни мало случајно што је Маркс апостазирали Јеврејин. Јеврејска традиција нам је подарила Кабалу, мистичко сазнање о устројству света и структури Генезе. Било је логично да Јевреј који је отпао од јеврејства буде тај који ће иницирати деконструкцију света“ (ДИ, 171).

Уопште, уверава нас Басара, Комунистичка партија и није била „политички покрет, већ атеистичка месијанска секта“ (ФД, 9). Комунистички покрет, нарочито у својој стаљинистичкој фази, није за Басару био погрешан због тоталитаризма и заговарања

перманентног грађанског рата, већ зато што је Маркс као „апостазирани Јеврејин“ одступио од Кабале. Да није било тог „отпадништва“, ми бисмо већ сви одавно живели у хиљадугодишњем царству Aziluta, Beriaha, Yeziraha и Asiyyaha. Амин! [\[11\]](#)

Улога Басаре у светској историји

Да било који српски десничар отворено заговара креационизам, антирационализам, антихуманизам, ауторитарни елитизам (одузимање права гласа и „ограничену диктатуру“), геоцентризам или окултизам, одавно би га Друга Србија прогласила за фашисту. Интелектуалци окупљени око часописа *Нова српска политичка мисао*, и поред све своје привржености либералним идејама, демократији и хуманизму, и поред тога што не постоји ни једна њихова реченица у којој се афирмише ауторитаризам, проглашавају се од стране Друге Србије за „нацисте“ и „фашисте“, а њихов часопис упорно се назива „Нова српска фашистичка мисао“. Басара, међутим, и поред свег његовог десничарског радикализма, и поред свег фундаментализма, адорације хијерархије и децизионизма, и поред страница и страница у којима се размеће антимодернизмом, антипросветитељством и антидемократизмом, не само да није „фашиста“. Он добија дневну колумну у „Данасу“ (са сликом преко пола стране), редовно га преноси „Пешчаник“, Ненад Прокић и ЛДП га уредно цитирају, и, уопште, Друга Србија се према њему односи као према хероју „модернизације и европеизације“. Како је то могуће? Зашто Друга Србија, као еманација нетрпељивости, толерише овог необичног и инцидентног мислиоца?

Један део одговора свакако јесте и то да Басара има функцију „корисног идиота“, који се употребљава као „ратни ован“ приликом јуриша на институције, симболе и представнике „српског национализма“ – од САНУ, преко тробојке, до Вука Караџића [\[12\]](#) и Добрице Ћосића. Али, код Друге Србије ипак постоји и некакво осећање према Басари, она га не само трпи и толерише његове испаде, она му се заиста диви, она га у основи воли (онолико колико је то уопште у стању). Ако код хладног и прорачунатог Басаре, за кога се чини да од емоција познаје једино мрзост, у односу према Другој Србији можда и преовлађује цинична инструменталност, наши „грађанисти“ се ипак искрено радују Басари и његовим испадима, они га баш због тих испада воле, баш ти испади код њих изазивају највише позитивних емоција.

Тако долазимо до дубљег слоја повезаности Басаре и Друге Србије. Нити је Басара, у својој суштини, хришћанин и десничар, нити је Друга Србија, у својој суштини, европска и рационалистичка. Све је то, и код једних и код других, можда некада и постојало. Али, све се то, у силној трци за „супортима“ и „грантовима“, некако изгубило. Не може се

кохерентно заступати идеја, а непрестано узимати новац од некога ко је ипак највећи непријатељ сваке идеје. Са својом савешћу се могу направити један или два „компромиса“. Али, када се ти „компромиси“ претворе у свакодневну издају идеје, идеја ишчили и остане само издаја. Човек се онда лоше осећа и мрзи самог себе, па се ствара агресија која се усмерава напоље. Зато је Друга Србија толико агресивна према истинским либералима, према свима који верују у морал и према свима који користе сопствену главу за мишљење и просуђивање.

Зато Друга Србија толико мрзи НСПМ, а воли Басару, тог мајстора агресије, тог талентованог ругача и циника, тог мештра вербалног садизма и цинизма. И зато Басара, са друге стране, макар крајичком свога хладног срца, макар делићем свога егоцентричног ума, осећа дивљење према разиграним другосрбијанским богохуљитељима, према веселим ружитељима Христа и према бестидним проповедницима издаје и аморалности. Јер, они су једно те исто. Тај писац и сви ти људи око њега, део су исте оргијастичке гомиле, део светине која игра у пратњи Велике блуднице и радује се свакој поганштини и сваком злу.

Ово је њихово време. И све што можемо да учинимо јесте да чекамо док се њихово време не заврши. А оно ће се завршити, то зна сваки човек од књиге. То зна чак и Басара. Зато се на њега не треба љутити. Можда Бог има нарочите планове са њим. И можда ће на крају, ипак, тај писац леденог, циничног ума, успети да пронађе срце и да спасе своју душу.

(краћа верзија овог текста објављена је у *Печату*, број 92 и 93)

[1] Басара је Коштуницу чак оптуживао и да је одувек сарађивао са режимом, а можда и са тајном полицијом (ФД, 81-2), што је, наводно, после само „траљаво замаскирано некаквим `отпуштањем` с некаквог `факултета`“! (ФД, 99). Уопште, и Басара је, заједно са овим смешним инсинуацијама, као и цела Друга Србија, ширио фаму о некаквој свемоћи Удбе чак и у Коштуничино време: „актуелна политичка сцена и актуелне институције система подједнако су, данас, 2006, креација и конструкција тајних служби колико су то биле и 1996, рецимо“ (цела ова реченица је у оригиналу истакнута курзивом; ФД, 15). Пошто је време Милошевића било „најмрачније раздобље у српској историји“ (ФД, 98), јасно је ни Коштуничино доба, са једнако јаком тајном полицијом, није за Басару било ништа боље.

[2] Реч је о „двестагодишој неспособности Србије да се уклопи у токове модерног света и да се установи као пуноправни део западне цивилизације“ (ФД, 19).

[3] „Негда, наиме, у 19. веку, нека се устаничка делегација нашла у Русији; Србија тада нема заставу, па се проблем решава тако што се руска тробојка окреће наопако“ (ФД, 123; слично 167).

[4] Но, по нашем писцу, том распаду се и не треба претерано радовати. Као и многи палеоконзервативци у САД, и Басара верује да ће „слом америчке временске империје значити неопозиви пад у потпуно варварство у коме неће бити ни симулакрума државе и институција. Ко је видео филм 'Mad Max', видео је свет 21. века“ (ДИ, 186). Тако се и на овом питању показује да је Басара ближи десном, апокалиптичном, америчком протестантизму, него оптимистичком глобализму другосрбијанских грађаниста или пак хришћанском антиглобализму који се негује у делу православља (види http://www.stari.sajt.nspm.rs/Prikazi/2008_ant_hr1.htm).

[5] „Требљинка и Гулаг су финални производи рационализма“ (ДИ, 61).

[6] „Наука је дементна магија“. „Две хиљаде и петсто година развоја технологије и науке није утрошено ради људског благостања, него зато да би и најбезначајније биће могло рећи: `Бога нема, ја сам себи Бог`“ (ДИ, 43; 115).

[7] Пошто из града произлази цивилизација, разуме се да Басара и њу одбацује с презиром. „Цивилизација је стадијум организованог и технологизованог Богоборства“, пише он. „Нема варварства које би било свирепије од цивилизованости“ (ДИ, 85).

[8] http://www.danas.rs/vesti/periskop/vojjvodjanska_kosulja_48.html?news_id=174117 http://www.danas.rs/vesti/periskop/od_horgosa_do_dragasa.48.html?news_id=176318
http://www.danas.rs/vesti/periskop/separatizam_antiseparatista_48.html?news_id=177034

[9] „Тешко је не приметити аналогију са канцерогеним процесима“, сликовит је Басара када напада аутономију. „Рак настаје тако што једна ћелија постаје аутономна, стиче `независност` у односу на организам и почиње да се неконтролисано дели. Једном започета, деоба се веома тешко зауставља. Њено исходиште је потпуно социјално расуло“ (ДИ, 88). Ко овако суди о аутономији – отворено органицистички и радикално десничарски – он не може да подржава војвођанске аутономаше-сепартисте. Зашто то Басара чини? Његов главни мотив узимања у заштиту војвођанске крипто-државе јесте тај што је иза њеног поновног успостављања стала Друга Србија, као и то што ту творевину оспоравају „српски националисти“. Пошто Басара „национце“ види као своје архи-непријатеље (или бар главни извор прихода које из другосрбијанских медија добија за њихову непрестану критику), он себе доводи у положај да заступа оно што на другом месту најжешће одбацује. Али, зашто би Басара био доследан? Од њега се ионако тражи само да буде жовијалан и да смишља све нове и нове начине изругивања „национцима“.

[10] <http://www.pescanik.net/content/view/3657/1084/>

[11] Идеја да су комунисти били само свесни или несвесни чланови једне окултне секте, послужила је Басари као окосница за постмодернистичко поигравање у роману *Дневник Марте Коен: окултна позадина комунистичког покрета у Југославији 1928-1988*. („Дерета“, Београд 2008). Отац Марте, јунакиње романа, је Јеврејин, али су Коенови, каже Басара, „заборавили на Завет с Јахвом“ (56). „Марта не верује у Бога“, већ „верује у Дарвинову фаму о примордијалној супи из које излазе црви“ (82). Марта прихвата комунистичку идеологију, за коју се у роману каже да је „пуко оруђе окултних сила“ (71). „Те силе“, вели се даље, „посредством својих поклоника окупљених у тајним друштвима (...)хоће пометњу, раздоре, ратове, хоће да разоре породице, да заваде браћу, да затру љубав, (...)да овај свет разбију на најмање честице, да би од тог материјала направиле свет по својој мери“ (71-2). Заправо, окултно друштво Б`неи Нимрод, „езотерично друштво упућено у најсуптилније тајне Писма је то које широм света оснива и финансира комунистичке партије. Вође и чланови тих партија и не сањају да је суштина комунистичке идеологије заснована на окултизму“ (203).

Као права безбожница, Марта је опседнута ђаволом и његово је средство у настојању да се Пад учини вечним. Зато упражњава не само различите врсте сексуалне изопачености (81; 84), којима шири зло око себе, већ се инфилтрира у сам врх КПЈ и добија управу над комунистичким васпитним логором за децу („Мала комуна“). Она је „мехасхефа – вештица“, а нема „бољег амбијента за вештицу од околине која вештице сматра средњовековном измишљотином“ (82; 89). Она смишљено производи зло, јер, како сама каже, „после свих грозота и покоља, свима ће бити јасно да Бога нема“ (110).

Као и сваки постмодерни роман, и овај је пун измишљања историје, сваковрсног претеривања и изазивања здраве памети. Али, сво то поигравање остаје у оквирима Басариних озбиљних уверења, изложених у *Дрвету историје*, да постоји скривена, окултна, природа комунистичког покрета. Такође, у

Фундаментализму дебилитета

, Басара пребацује српској елити да је одвећ „позитивистички настројена“ и да „за езотерију неће ни да чује“ (ФД, 133). Тако је Басарина позиција заправо „окултни антикомунизам“, критика комуниста као носиоца демонских и богоборачких сила, које намерно производе зло и хаос у свету – што је позиција веома радикалне, па и екстремне деснице.

[12] Није Басара, у односу на Вука, нежнији ни према Доситеју, чије „европејство“ Друга Србија воли да истиче као антипод Вуковом „народњаштву“ (тј. национализму). Тако Басара са презиром одбацује и „Доситејеве упрошћене верзије утилитаристичких доктрина које је покупио на самом дну тадашње европске културе“ (ФД, 26). Уопште, ма колико пажљиво да трагате, код Басаре нећете наћи ни на један позитивни лик из српске историје. О свакој личности Басара има да каже нешто погрдно, омаловажавајуће. За високе Басарине критеријуме једини позитивац, достојан дивљења, у целокупној нашој историји изгледа да јесте – он сам!